

Till Sveriges djurägare

Förebygg spridning av mul- och klövsjuka

Den mycket smittsamma mul- och klövsjukan sprids för närvarande i Storbritannien. Smittan har påträffats i olika delar av landet och kraftfulla åtgärder sätts in för att hindra ytterligare spridning, bl.a. stoppas all utförsel av klövbärande djur från smittade områden. De första fallen hittades hos grisar på ett slakteri och smittan har troligen funnits i landet ett par veckor innan den upptäcktes. Jordbruksverket uppmanar till stor försiktighet vid kontakter med Storbritannien samt kontakter med djurbesättningar i andra länder eftersom det i dagsläget är oklart om sjukdomen har spridit sig till andra länder.

Mul- och klövsjuka drabbar alla klövbärande djur men är ingen hälsorisk för människor. Sjukdomen orsakar stora produktionsförluster för lantbrukaren och bekämpningen är mycket kostsam. Hos nötkreatur debuterar symtomen med hög feber, ökad salivutsöndring och minskad mjölkproduktion. Efter någon dag uppträder smärtsamma blåsor på tungan, i munhålan, i klövranden och ibland på spenarna. Även hos grisar ses blåsor i och runt munnen och i klövranden. Hälta är dock det dominerande symtomet hos gris. Hos får och get ses oftast endast hälta på grund av blåsor i klövranden. Grisar urskiljer stora mängder virus i utandningsluften och är därför allvarliga smittspridare.

Sjukdomen är mycket smittsam och sprids med djurkontakter, redskap, transportfordon, kläder,

skor m.m. Vindspridning över stora avstånd förekommer. Virus kan överleva över 48 timmar i svalget och på huden hos människa och ännu längre på föremål, t.ex. stövlar. Smittämnet kan också finnas i färska och i otillräckligt upphettade kött- och mejeriprodukter. Virus kan överleva i över en månad i kylda livsmedel och i flera månader i frysta livsmedel. Utfodring med matavfall till grisar utgör därför en stor risk för smittspridning.

Mul- och klövsjuka lyder under epizootilagen och vid smitta spärras gården och dess kontaktbesättningar och omfattande utslaktning genomförs. Provtagning i områden runt smittade gårdar utförs och restriktioner för bl.a. djurtransporter införs. Misstänkta fall ska omedelbart rapporteras till veterinär.

Undvik smittspridning till Sverige – följ dessa regler!

- Besök inte djurbesättningar i Storbritannien eller annat land som har mul- och klövsjuka. Om du har varit i ett sådant område bör du vänta minst 5 dygn innan kontakt med svenska besättningar sker. Kläder, skor och annan utrustning som har använts måste noggrant tvättas och desinfekteras.
- Om du har varit i djurbesättningar i andra länder som inte är drabbade av mul- och klövsjuka, bör du vänta minst 2 dygn innan du besöker svenska besättningar.
- Det är förbjudet att ta med kött- och mejeriprodukter från Storbritannien och andra länder med mul- och klövsjuka.
- Det är förbjudet att utfodra grisar med matavfall med animaliska beståndsdelar.
- Vid in- och utförsel av djur, t.ex. hästar, från andra länder ska transportfordon rengöras och desinfekteras efter ankomst till Sverige. Noggrann rengöring och desinfektion måste utföras i garage eller bil/lastbilsvätthall. Desinfektionsmedel som kan användas är: 1 % perättiksyra eller monopersulfater (Virkon, Desidos).
- Hö, halm och strömedel som tas in till Sverige, t.ex. i samband med införsel av häst, ska förstöras omgående, t.ex. genom att brännas i panna eller deponeras under jord.
- Rapportera omedelbart misstänkta fall av mul- och klövsjuka till din veterinär.

Eftersom mul- och klövsjukesituationen i Storbritannien är mycket ostabil kan smittskyddsläget snabbt förändras. För att få aktuell information hänvisar Jordbruksverket till webbplatsen: www.sjv.se eller tel: 036-15 62 63.